

Številka: 007-38/2010/4
Datum: 10. 06. 2010

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Direktorat za zakonodajo s področja pravosodja

Ga. Andreja Lang, generalna direktorica

ZADEVA: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-H)

ZVEZA: Vaš dopis št. 007-60/2010 in gradivo z dne 9. 6. 2010

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju: Pooblaščenec) je 27. 5. 2010 posredoval mnenje na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvršbi in zavarovanju. Vaš odgovor smo prejeli 9. 6. 2010. Nekatere pripombe Pooblaščenca so v tekstu predloga ZIZ-H, ki ga je sprejela Vlada RS upoštevane, druge ne. V dopisu ste izrazili željo, da bi bil zakon, z vidika varstva osebnih podatkov v celoti usklajen s Pooblaščencom, za ta namen pa naj vas čim prej obvestimo, ali menimo, da bi bilo kakšno od določb potrebno spremeniti ne glede na dana pojasnila v vašem odgovoru.

Pooblaščenec ocenjuje, da so bile z vidika varstva osebnih podatkov vse podane pripombe pomembne in obžaluje, da za predlagatelja niso bile sprejemljive v celoti. Med nesprejetimi pripombami je tudi predlog Pooblaščenca po omejitvi dostopa do osebnih podatkov upnikom. Predlog ZIZ-H namreč širi nabor osebnih podatkov do katerih lahko dostopajo izvršitelji (seveda tudi sodišče) zato ni videti potrebe, da do enakega nabora osebnih podatkov dostopali tudi upniki. Širjenje pristojnosti izvršiteljev (vsaj po mnenju Pooblaščenca) kaže na spoznanje predlagatelja zakona, da je spričo visoke stopnje finančne nediscipline treba povečati pristojnosti izvršitelja – kot podaljšane roke sodišča. Zdi se namreč, da neizpolnjevanje obveznosti dobiva naravo družbeno sprejetega načina obnašanja, in kot ravnanje tako ogroža celotno družbo, njene vrednote in pravni red, ki ga posamezniki več ne doživljajo kot pravičnega. Zaradi okoliščin bi tako težko rekli, da gre pri izvršbah v Sloveniji preprosto za razmerje med dolžnikom in upnikom, ki ga ta dva prosto urejata, v primeru neizpolnitve pa je od aktivnosti upnika odvisno, ali bo sodišču uspel priskrbeti dovolj dokazov, da bo njegova terjatev dejansko prisilno izterjana. Zbiranje procesnega gradiva (podlage sodne odločbe) je z navezavo sodišč na zbirke osebnih podatkov (Banke Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije...) že preseglo logiko razpravnega načela, saj lahko podatke (tudi osebne podatke), ki jih sodišče potrebuje za sprejem odločitve, na hiter in enostaven način pridobi samo. Kolikor bi razumeli, da je bila navezava sodišč na zbirke osebnih podatkov narejena le »za vsak slučaj«, je po mnenju Pooblaščenca takšna navezava nepotrebna in nesorazmerna.

Ker bodo po ZIZ-H do bistveno razširjenega kroga osebnih podatkov (v primerjavi z veljavno ureditvijo) dostopali tudi izvršitelji, se Pooblaščenec ob tendenci, da se pooblastila za dostop do osebnih podatkov v enaki meri ohranijo tudi za upnike, upravičeno sprašuje o smiselnosti in racionalnosti takšne rešitve.

Iz predloga ZIZ-H nedvomno izhaja povečana vloga sodišč v postopkih izvršbe, tudi izvršiteljev. Glede na velika pooblastila izvršiteljev, ki aktivno delujejo v smeri iskanja dolžnikovega premoženja in povečevanja možnosti poplčila upnikovega dolga, po prepričanju Pooblaščenca ni več nobenega razloga, da enaka pooblastila za pridobitev osebnih podatkov ohranijo tudi upniki. Tako Pooblaščenec predlaga, da se peti odstavek 1. člena spremeni in glasi:

»Upravljavce podatkov ali zbirk podatkov je dolžan upniku, ki izkaže pravni interes z izvršilnim naslovom, na podlagi katerega je mogoče po tem zakonu predlagati izvršbo, na njegovo zahtevo, ne glede na državljanstvo oziroma državo, ki ji upnik pripada, posredovati identifikacijske podatke iz 16.a člena tega zakona. Te podatke sme upnik uporabljati samo za potrebe izvršilnega postopka.«

Šesti odstavek naj se izpusti.

Večja vloga sodišč in izvršiteljev bo lahko prispevala k izboljšanju stanja na področju finančne discipline. Sprememba pa, ki jo predlaga Pooblaščenec, bi prinesla več reda na področje obdelave osebnih podatkov za potrebe izvršilnega postopka in tudi razbremenila upravljavce osebnih podatkov, saj jih bodo podatke od njih zahtevali le izvršitelji in sodišča (slednja jih že pretežno pridobivajo po elektronski poti, enaka rešitev pa se bo zagotovo iskala tudi za izvršitelje) in ne več tudi upniki sami oziroma njihovi odvetniki.

Prosimo, da o našem stališču pri obravnavi predloga ZIZ-H seznanite tudi pristojni odbor Državnega zbora.

Lep pozdrav,

Informacijski pooblaščenec
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka